

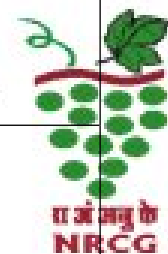
भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र

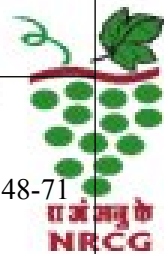
या आठवड्यातील हवामान अंदाज

गुरुवार (06/08/2026) – बुधवार 12/08/2026)

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %
	किमान	कमाल				
नाशिक	22-23	27-28	नाशिक, ओझर, कळवण, पिंपळगाव बसवंत, दिंडोरी, पालखेड - गुरु, शुक्र, शनि रवि, सोम, बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस लोणी - गुरु, शुक्र, शनि रवि, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. वणी - गुरु, शुक्र, शनि रवि, बुध- रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	27-33	71-79
पुणे	22-23	28-29	पुणे, पारसगंभी, लोणी काळभोर, डरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव, - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस इंदापूर - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते मध्यम पाऊस. बारामती - गुरु, शुक्र, शनि रवि, सोम, बुध- रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	23-28	70-78
सोलापूर	20-22	26-27	सोलापूर - गुरु, शुक्र, शनि, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस. वैराग, औसा, बाशी - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस. लातूर - गुरु, शुक्र, शनि, बुध - रिमझिम पाऊस. तुळजापूर - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. पंढरपूर - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते मुसळधार	स्वच्छ ते ढगाळ	18-27	76-79

			पाऊस. नामज - गुरु, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस.			
सांगली	21-23	28-29	मिरज, सांगली, वाळवा , - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. शिरगुप्पी, पळशी, पलूस, खानापूर विटा - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस.. कवठा - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, मंगळ, बुध- रात्री पाऊस. शेटफळ - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध- रिमझिम पाऊस..	स्वच्छ ते ढगाळ	31-36	66-74
विजयपुरा	21-23	30-32	विजयपुरा - गुरु, शुक्र, शनि, रवि - रिमझिम ते हलका पाऊस; चडचण, टिकोटा, तेलसंग - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	38-49	50-59
 हैदराबाद भारतीय कृषि विज्ञान परिषद ICAR	23	30-33	हैदराबाद, मेडचल - गुरु, शुक्र, शनि, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस; झाहिराबाद - गुरु, शुक्र, शनि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस.	विश्व संशोधन केंद्र, पुणे Grapes Pune स्वच्छ ते ढगाळ	16-27	48-71
सातारा	20-22	26-27	खटाव, सातारा - गुरु, शुक्र, शनि, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस; फलटण - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	12-26	76-81
अहमदनगर	21-23	28-30	अहमदनगर, श्रीगोंदा, संगमनेर, कोपरगाव, राहाता, जामखेड - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. कर्जत - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते मध्यम पाऊस. अकोले - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	32-37	61-68
जालना	21-23	29-31	जालना, अंबड, घनसावंगी, मंठा - गुरु,	स्वच्छ ते ढगाळ	16-26	60-73

			शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. जाफराबाद - गुरु, शुक्र, शनि, मंगळ - रिमझिम ते हलका पाऊस.			
बुलडाणा	21-22	27-29	बुलडाणा, दि.राजा, सिंदखेड राजा, चिखली - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	23-33	66-77
कोल्हापूर	20-23	27-28	कागल, करवीर, गगन-बावडा- गुरु, शुक्र, शनि रवि, सोम, मंगळ, बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	24-29	73-81
बंगळुरु ग्रामीण	20-21	27-31	अनकल, दोड्डाबल्लापूर, बेंगळुरु-पूर्व, बेंगळुरु-उत्तर, बेंगळुरु-गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	20-29	43-64
 बेळगावी	20-22	25-27	बेळगावी, गोकाक, अथनी - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. चिकोडी - गुरु, शुक्र, रवि, सोम, मंगळ - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	21-25	74-84
बिंदर	22-23	29-32	बिंदर - गुरु, शुक्र, शनि, सोम, मंगळ, बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस. हुमनाबाद, बसवकल्याण- गुरु, शुक्र, शनि- रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	13-26	54-72
बागलकोट	21-23	29-31	बागलकोट, हुंगुंड, जमखंडी, मुधोळ- गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	37-47	53-67

टीप: वरील हवामान माहिती खालील संकेतस्थळांवर दिलेल्या हवामान अंदाजाचा सारांश आहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrimet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र अचूकतेचा दावा करत नाही.

॥ पाणी व्यवस्थापन

अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 0 -5 मिमी

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

1. अनेक भागात रिमझिम ते हल्का पाऊस पडण्याची शक्यता आहे. जर माती वाप्सा (क्षेत्र क्षमता) स्थितीत असेल तर द्राक्षबागेला पाणी देऊ नये.
2. बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगमचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रुट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.
3. केन परिपक्वता अवस्था: पृष्ठभागावर ठिबकद्वारे @ 0 ते 2800 L/एकर प्रतिदिन पाणी द्यावे.
4. पावसाळ्यात पाऊस पडल्यास, बांधावरील पालापाचोळा काढून टाका आणि पावसाचे पाणी जमिनीत मुरु द्यावे. यामुळे रुटझोनमध्ये जमा झालेले क्षार बाहेर पडतील. अशा प्रकारे काढलेला पालापाचोळा जमिनीत मिसळून जमिनीची सच्छिद्रता वाढवता येते.

माती आणि पोषक व्यवस्थापन :

1. अनेक द्राक्ष उत्पादक भागात पावसाची संततधार सुरु आहे आणि पुढेही पावसाची शक्यता आहे. माती आधीच संतृप्त आहे. यामुळे रूटिंग क्रियाकलापांवर परिणाम झाला आहे. दीर्घकाळ संपृक्ततेमुळे, मुळे कुजण्यास सुरुवात झाली असावी. रुट झोनमधील मातीला त्रास देऊ नका. मातीशी संबंधित कोणताही हस्तक्षेप करण्यापूर्वी माती वाप्सा स्थितीत येईपर्यंत प्रतीक्षा करा. वाढ मंद होईल आणि केन परिपक्वतेवर परिणाम होईल पण काळजी करू नका. वाप्सा नंतरच खताचा वापर करावा.
2. सततच्या फवारण्यांमुळे पान निरोगी दिसणार नाही, गरजेनुसार फवारण्या कराव्यात कारण पानांच्या आरोग्यावर प्रकाशसंश्लेषण निर्मितीवर परिणाम होतो. त्यामुळे केन परिपक्वता परिणाम होईल.
3. सध्याच्या पावसानंतर, कैनोपी आकारानुसार SOP @ 3-5 g/L ची पर्णसंबंधी फवारणी द्या.

4. चुनखडीयुक्त मातीत जेथे लोहाची तीव्र कमतरता दिसून येते, 3 दिवसांच्या अंतराने 2-3 ग्रॅम / ली फेरस सल्फेटची दोन ते तीन वेळा फवारणी करावी आणि त्यानंतर ठिबकद्वारे 15-20 किलो/एकर फेरस सल्फेट वापरावा. फर्टिगेशन डोस प्रत्येकी 5 किलोच्या किमान 3 डोसमध्ये विभागला पाहिजे. दर आठवड्याला ठिबकद्वारे 5 किलो/एकर विद्राव्य गंधक टाका. तसेच मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट @ 3 ग्रॅम / लिटर फक्त एकदाच फवारणी करा.

5. पान कुरळे होण्याची शक्यता असल्यास, पानांचे मार्जिन तपासावे, जर थोडे ते जास्त पिवळे असल्यास पोटॅशियमची कमतरता होण्याची शक्यता असते. अशावेळी सल्फेट ऑफ पोटॅश ची 3 ग्रॅम / लिटर ची पर्णसंबंधी फवारणी करावी आणि त्यानंतर 2 ते 3 भागामध्ये 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर फवारणी करावी.

6. जंबो, नानासाहेब पर्पल इत्यादी रंगीत जातींमध्ये पोटॅशियमची कमतरता असल्यास पानांचे कुरळेपणा आणि पानांच्या मार्जिनचे लालसर/कांस्थीकरण दिसून येते. अशावेळी सल्फेट ऑफ पोटॅश ची 3 ग्रॅम / लिटर ची पर्णसंबंधी फवारणी करावी आणि त्यानंतर 2 ते 3 भागामध्ये 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर फवारणी करावी.

7. ढगाळ वातावरणामुळे प्रकाशाची तीव्रता कमी होते, केन परिपक्वतेसाठी प्रकाशाचा प्रवेश सुधारण्यासाठी कॅनोपी व्यवस्थापन महत्वाचे आहे.

केन परिपक्वता अवस्था

1. सध्याच्या पावसानंतर, कॅनोपी नुसार सल्फेट ऑफ पोटॅश 4-5 ग्रॅम / ली ची फवारणी करावी.
2. पोटॅशियमचा वापर केन परिपक्वतेच्या अवस्थेपासून आवश्यक आहे. अंदाजे या अवस्थेत 64 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश (विद्राव्य दर्जाचे) द्यावे. पोटॅशियमचे लीचिंग नुकसान कमी करण्यासाठी किमान पोटॅशियमच्या डोसचे पाच डोसमध्ये विभाजन करावे. या आठवड्यात 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश दोन-

तीन स्प्लिटमध्ये द्यावे. चुनखडीयुक्त जमिनीत, या वाढीच्या अवस्थेत एकदा सल्फेट ऑफ पोटॅश (4 ग्रॅम / ली) द्यावे.

3. मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो/एकर दोन भागांमध्ये वापरावे. छाटणीनंतर 60-75 दिवसांच्या दरम्यान द्यावा. चुनखडीयुक्त जमिनीत, या वाढीच्या अवस्थेत मॅग्नेशियम सल्फेट (3 ग्रॅम / ली) द्यावे.

4. चुनखडीयुक्त मातीत जेथे लोहाची तीव्र कमतरता दिसून येते, 3 दिवसांच्या अंतराने 2-3 ग्रॅम / ली फेरस सल्फेटची दोन ते तीन वेळा फवारणी करावी आणि त्यानंतर ठिबकद्वारे 15-20 किलो/एकर फेरस सल्फेट वापरावा. फर्टिगेशन डोस प्रत्येकी 5 किलोच्या किमान 3 डोसमध्ये विभागला पाहिजे.

5. चुनखडीयुक्त जमिनीचे प्रभावी व्यवस्थापन करण्यासाठी, दर आठवड्याला ठिबकद्वारे 5 किलो/एकर विद्राव्य मंधक टाकावे. तसेच मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 3 ग्रॅम / एल फक्त एकदाच फवारणी करावी.

6. पावसामुळे आणि प्रतिबंधात्मक नियंत्रणासाठी बोर्डेक्स किंवा तांब्याच्या फवारण्या दिल्यास, कृष्णा सीडलेस इत्यादी रंगीत जातींमध्ये पाने लाल होण्याची शक्यता असते. कोणताही विशिष्ट नमुना नसतो. हे तांब्याच्या विषारीपणामुळे असू शकते. अशावेळी तांबे फवारणी करावी.

7. जर हवामानाच्या अंदाजानुसार चांगल्या पावसाचा अंदाज असेल, तर पावसाच्या आगमनापूर्वी, छतच्या आकारानुसार SOP @ 4-5g/L ची पर्णसंबंधी फवारणी करा.

8. केन परिपक्वता झाल्यानंतर हिरवळीच्या खतासाठी सनहेम्प किंवा धेंचा वाढवा.

छाटणीपूर्व अवस्था - फळ छाटणीचा हंगाम

1. ऑगस्ट-सप्टेंबरमध्ये छाटणीचे नियोजन केले असल्यास, हिरवळीच्या खतासाठी सनहेम्प किंवा धेंचा वाढवा.

2. जर पुढील 10-15 दिवसांत खरड छाटणीचे नियोजन केले असेल, तर खरड छाटणीच्या हंगामासाठी पोषक तत्त्वे आणि पाणी वापराचे वेळापत्रक नियोजन करण्यासाठी माती आणि पाण्याचे परीक्षण करण्याचा सल्ला दिला जातो.
3. ज्या द्राक्षबागांमध्ये सोडीयमची समस्या आहे, तेथे माती एक्सचेंज कॉम्प्लेक्समधून सोडियम काढून टाकण्यासाठी जमिनीत जिप्सम टाकावा. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत, सल्फरचा वापर तत्सम कारणासाठी करावा. अर्ज शेणखत/कंपोस्ट इत्यादींसोबत असावा. ते जमिनीत मिसळावे आणि वरच्या बाजूला सोडू नये.
4. जर माती चुनखडीयुक्त असेल तर जमिनीतील वेलींमध्ये 50 किलो/एकर सल्फर टाकावा. कॅल्शियम कार्बोनेटची काळजी घेण्यासाठी त्याची कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी गंधक जमिनीत व्यवस्थित मिसळले पाहिजे. शेणखत/कंपोस्टमध्ये गंधक मिसळल्याने त्याची कार्यक्षमता आणखी सुधारते.
5. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत, एसएसपी बेसल डोस म्हणून वापरल्यास, फॉस्फरस स्थिरीकरण टाळण्यासाठी शेणखत/कंपोस्ट इत्यादी मिसळा.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

हवामानाच्या परिस्थितीनुसार आणि द्राक्षवेलीच्या वाढीच्या टप्प्यांचा विचार करून, या आठवड्यात द्राक्षबाग व्यवस्थापनासाठी खालील सूचना दिल्या जात आहेत.

अ) द्राक्षबाग:

1. गेल्या आठवड्यात पडलेल्या पावसामुळे सापेक्ष आर्द्रता वाढली आहे, ज्यामुळे वेलीची वाढ वाढण्यास मदत होईल.
2. द्राक्ष वेलीचीची शेंडा वाढ अधिक होईल, म्हणून वेलीचीची शेंडा वाढ कमी करण्यावर प्राधान्य द्यावे.

3. त्याच बरोबर वेलीच्या बगल फूटी निघू लागल्याने भुरक्या रोगाची शक्यता वाढते. त्यासाठी कोंब चिमट काढणे आणि कोंबांना तारेवर प्रशिक्षण देणे आवश्यक आहे. यामुळे कॅनोपीमधील सापेक्ष आर्द्रता कमी होईल आणि सूक्ष्म हवामान नियंत्रित राहील.
4. लवकर कॅन परिपक्वता महत्वाची आहे, वेलीचीची शेंडा वाढ व वेलीच्या बगल फूटी कमी करण्यावर प्राधान्य प्राधान्य द्या. यामुळे कॅनोपीमध्ये सूर्यप्रकाश आणि योग्य वायूविनिमय होईल.
5. पोटॅशची मात्रा देणे आणि सिंचनाचे पाणी कमी करणे यामुळे कॅन परिपक्वता लवकर येईल.
6. द्राक्षबागेत कोंबांच्या तळाशी दुधासारखा पांढरा रंग दिसणे हे कॅन परिपक्वतेच्या सुरुवातीचे लक्षण आहे. सिंचन कमी करणे आणि पोटॅशियम स्प्रे देणे यामुळे कॅन परिपक्वता वेगवान होईल.
7. आर्द्र हवामानात जैविक उपचाराची फवारणी रोग नियंत्रणासाठी उपयुक्त ठरेल.

8. आर्द्र परिस्थितीत मुख्य (टायगर) डोळा फुटणे दिसू शकते आणि ही समस्या विशेषतः खालच्या बाजूने परिपक्व होणारे शूटमध्ये अशा बागांमध्ये जास्त दिसते. याचे कारण पाण्याची कमतरता किंवा साइटोकिनिन आधारित संजीवक (PGR) चा अतिरिक्त असू शकते. अचानक आर्द्रतेमुळे आतील जिबरेलिन्स वाढल्याने शाखीय वाढ होते.

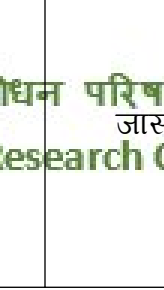
9. ज्या बागांमध्ये ओलांडाचा विकास सुरू आहे, त्यात शेवटचा शूट कॉर्डनवर बांधावा आणि 4 ते 5 पानांवर पिंच करावा.
10. फळ मुकुल विभेदनासाठी ६ बीए @ 10 पिपीएम आणि युरासिल @ 25 पिपीएम ची फवारणी करणे आवश्यक आहे कारण सध्याचे हवामान बऱ्याच ठिकाणी अनुकूल नाही. शिफारस केलेल्या मात्रेत 6BA आणि Uracil ची फवारणी करावी.
11. बगलफूटी निघू लागल्यावर P आणि K ग्रेड खताची २ ते २.५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात फवारणी करावी.

ब) रुटस्टॉक व्यवस्थापन:

1. शूट विरळणी करावे, 3 ते 4 निरोगी, सरळ वाढणारे शूट ग्राफिटिंगसाठी ठेवावेत.

2. रुटस्टॉकशूटची जाडी 1.25 फूट उंचीवर 8 ते 10 मिलिमीटर असावा.
3. रुटस्टॉकवरील बुगलफुटी काढावेत जेणेकरून ग्राफिटिंगसाठी आवश्यक जाडी प्राप्त होईल.

IV. रोग व्यवस्थापन

खरड छाटणी नंतरचे दिवस	रोगांचा धोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
				

ज्या भागात मुसळधार पाऊस झाला आहे, तेथे **बुरशीजन्य करपा** रोगाच्या नियंत्रणासाठी थायोफेनेट मिथाइल किंवा कार्बेन्डाझिम @१ ग्रॅम/लिटर फवारणी करावी. ट्रायकोडर्मा'ची @३-४ मिली/लिटर प्रमाणे पानांवर फवारणी करावी. पानांवर पाणी/ओलावा असल्यास, केवडा नियंत्रणासाठी मॅकोझेब @३-५ किलो/एकर धूळ फवारणी करावी. या टप्प्यावर कॉपर हायड्रॉक्साईड @१.५ ग्रॅम/लिटर फवारणी केल्यास केवडा रोगापासून संरक्षण मिळेल. जिवाणूजन्य **करपा** रोगाचा प्रादुर्भाव जास्त असू शकतो आणि जिवाणूजन्य **करपा** आणि **बुरशीजन्यकरपा** या दोन्हीच्या संसर्गावर नियंत्रण मिळवण्यासाठी कासुगामायसिन + कॉपर ऑक्सीक्लोराईड @०.७५ ग्रॅम/लिटरची तात्काळ फवारणी करावी. या टप्प्यावर कोणत्याही आंतरप्रवाही बुरशीनाशकांची आवश्यकता नाही. भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास सल्फर ८० डब्ल्यूडीजी @२ ग्रॅम/लिटरची एक फवारणी करावी.

V. कीड आणि त्याचे व्यवस्थापन

- अनुकूल हवामानामुळे मिलीबगचा प्रादुर्भाव दिसून येऊ शकतो. पिठ्या ढेकणांच्या नियंत्रणासाठी व्यापक-स्पेक्ट्रम कीटकनाशकांचा वापर टाळावा. क्लॉथेन्सिलियम, मेटारिझियम, ब्युव्हेरिया यांसारख्या जैविक नियंत्रण घटकांची प्रतिबंधात्मक फवारणी खोड आणि वेलीच्या मुख्य फांद्यांवर करावी. वेलीच्या काड्यांवर मिलीबगचा प्रादुर्भाव झाल्यास, इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एसएल @ ०.८ मिली प्रति लिटर पाण्यात मिसळून पानांवर फवारणी करावी.

- थ्रिप्स किंवा अळीचा प्रादुर्भाव झाल्यास, वेलींवरील अतिरिक्त पालापाचोळा (कॅनॉपी) काढून टाकावा. नियंत्रणासाठी फिप्रोनिल ८० WG (०.०६२५ ग्रॅम प्रति लिटर) किंवा इमामेक्टिन बेंझोएट ५ SG (०.२२ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी) यांची फवारणी प्रभावी ठरते. अळीचा प्रादुर्भाव कमी करण्यासाठी पतंगांचे नियंत्रण करणे आवश्यक आहे; यासाठी द्राक्षाच्या बागेबाहेर प्रकाश सापळे (लाईट ट्रॅप्स) बसवता येतील. थ्रिप्सच्या नियंत्रणासाठी

कोळी (माईट) चा प्रादुर्भाव दिसून येऊ शकतो, त्यामुळे बागेचे बारकाईने निरीक्षण करावे. कोळीचा प्रादुर्भाव आढळल्यास, सल्फर ८० WDG (१.५ ते २.० ग्रॅम प्रति लिटर) किंवा अॅबामेक्टिन १.९ EC (०.७५ मिली प्रति लिटर पाणी) यांचा वापर प्रभावी ठरतो.

- द्राक्ष बागांमध्ये 'लाल रंगाची खोडकिड' (*Dervishiya cadambae*) खोडाच्या सालीखाली प्रादुर्भाव करू लागली आहे. या किडीच्या पतंगांचे नियंत्रण करण्यासाठी द्राक्ष बागांजवळ प्रकाश सापळे (light traps) लावावेत. खोड आणि कॉर्डन्सवरील सैल झालेली साल काढून टाकावी आणि जुलै ते सप्टेंबर या कालावधीत महिन्यातून किमान एकदा 'मेटारायझियम' (*Metarhizium*) या जैविक घटकाची (३-५ मिली प्रति लिटर पाणी) खोड व कॉर्डन्सवर प्रतिबंधात्मक फवारणी किंवा लेप (wash) द्यावा. जर प्रादुर्भाव दिसून आला, तर सैल झालेली साल काढून टाकावी आणि केवळ बाधित झाडांवर मेटारायझियम (३-५ मिली प्रति लिटर पाणी; १.५-२ लिटर द्रावण प्रति झाड) वापरून खोड व कॉर्डन्सवर विशिष्ट ठिकाणी (spot treatment) लेप किंवा फवारणी करावी.

- नवीन द्राक्षबागांमध्ये 'प्ली बीटल'चा (flea beetle) प्रादुर्भाव दिसून येऊ शकतो. प्रादुर्भाव तीव्र असल्यास, इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एसएल (imidacloprid 17.8 SL) १.५ मिली प्रति रोप या प्रमाणात जमिनीत आळवणी

(soil drenching) करावी आणि स्पिनेटोरम ११.७ एससी (spinetoram 11.7 SC) ०.३ मिली प्रति लिटर किंवा फिप्रोनिल ८० डब्ल्यूजी (fipronil 80 WG) ०.०६२५ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी.

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

